

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 8670
Ημερομ. Κατάθεσης: 28/9/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Κοινοβουλευτική Ομάδα

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 28 Σεπτεμβρίου 2026

Προς: την Υπουργό Παιδείας, κα Σοφία Ζαχαράκη

Θέμα: «Σχολικές εκδρομές: Γραφειοκρατικός φόρτος και δυσανάλογες ευθύνες στους εκπαιδευτικούς».

Κυρία Υπουργέ,

Οι εκπαιδευτικές εκδρομές και επισκέψεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Δίνουν στους μαθητές και τις μαθήτριες τη δυνατότητα να συνδέσουν τη γνώση με την εμπειρία, να έρθουν σε επαφή με τον πολιτισμό, την επιστήμη και το περιβάλλον, να κοινωνικοποιηθούν και να αναπτύξουν δεξιότητες που δεν μπορούν να καλλιεργηθούν αποκλειστικά μέσα στη σχολική αίθουσα.

Οι εκπαιδευτικοί γνωρίζουν καλύτερα από όλους την παιδαγωγική αξία αυτών των δράσεων και γι' αυτό αναλαμβάνουν ήδη ένα σημαντικό βάρος για την προετοιμασία και την πραγματοποίησή τους: από τον καθορισμό των εκπαιδευτικών στόχων και την επιλογή του τόπου επίσκεψης μέχρι την ενημέρωση των γονέων, τη συγκέντρωση των δηλώσεων συναίνεσης, την προετοιμασία των μαθητών, τη συνοδεία και την επίβλεψή τους και, πρωτίστως, τη διαρκή μέριμνα για την ασφάλειά τους.

Ωστόσο, με την υπ' αριθμ. Φ.12/109328/Δ1 Υπουργική Απόφαση «Εκπαιδευτικές δράσεις εκτός σχολικής μονάδας μαθητών/τριών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων», η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β΄

5344/31.08.2026, διαμορφώνεται ένα νέο πλαίσιο που προσθέτει σημαντικό διοικητικό φόρτο στις σχολικές μονάδες και μεταφέρει στους εκπαιδευτικούς αρμοδιότητες και ευθύνες που υπερβαίνουν τον παιδαγωγικό και εκπαιδευτικό τους ρόλο.

Ήδη από τη δημοσίευση της νέας Υπουργικής Απόφασης, εκπαιδευτικοί και συλλογικοί φορείς τους έχουν επισημάνει τις σοβαρές δυσλειτουργίες που μπορεί να προκαλέσει η εφαρμογή της.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το άρθρο 22 για τις μετακινήσεις χωρίς διανυκτέρευση με μισθωμένο όχημα. Προβλέπεται ότι ο/η Διευθυντής/ντρια ή Προϊστάμενος/η αναρτά πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος στην ιστοσελίδα της σχολικής μονάδας τουλάχιστον πέντε εργάσιμες ημέρες πριν από την ημερομηνία λήξης υποβολής των προσφορών.

Μια διαδικασία, δηλαδή, που αφορά ακόμη και μια απλή ημερήσια εκπαιδευτική επίσκεψη μπορεί πλέον να απαιτεί πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, συγκέντρωση και αξιολόγηση προσφορών, έλεγχο δικαιολογητικών, επιλογή αναδόχου, σύνταξη πρακτικών και υπογραφή σύμβασης.

Μάλιστα, όπως αναδεικνύεται από παρεμβάσεις εκπαιδευτικών, για τη συμμετοχή τουριστικού γραφείου στη σχετική διαδικασία απαιτείται σειρά προϋποθέσεων και δικαιολογητικών, ενώ πριν από την υπογραφή της σύμβασης προβλέπεται η προσκόμιση, μεταξύ άλλων, πιστοποιητικών περί μη πτώχευσης ή εκκαθάρισης, αποσπασμάτων ποινικού μητρώου, αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας και ασφαλιστηρίων επαγγελματικής και αστικής ευθύνης.

Δεν αμφισβητεί κανείς την ανάγκη ελέγχου των επιχειρήσεων που αναλαμβάνουν τη μεταφορά μαθητών ούτε την υποχρέωση της Πολιτείας να θέτει αυστηρές προϋποθέσεις για την ασφάλειά τους. Το κρίσιμο ερώτημα είναι άλλο: γιατί η ευθύνη διεκπεραίωσης ενός τόσο σύνθετου διοικητικού και ελεγκτικού μηχανισμού μεταφέρεται στις σχολικές μονάδες και στους εκπαιδευτικούς, οι οποίοι ούτε διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη διαθέτουν ούτε μπορούν να μετατρέπονται σε υπηρεσίες δημοσίων συμβάσεων;

Η κατάσταση καθίσταται ακόμη δυσκολότερη στα μικρά και ολιγοθέσια σχολεία και στα νηπιαγωγεία, όπου το περιορισμένο προσωπικό δεν επιτρέπει πάντοτε ούτε τη συγκρότηση της προβλεπόμενης τριμελούς Επιτροπής Οργάνωσης και Υλοποίησης

Εκπαιδευτικών Δράσεων. Στις περιπτώσεις αυτές, ένας τεράστιος διοικητικός φόρτος συγκεντρώνεται ουσιαστικά σε ένα πρόσωπο, τον/την Προϊστάμενο/η της σχολικής μονάδας.

Ιδιαίτερα στις απομακρυσμένες, ορεινές και νησιωτικές περιοχές της χώρας, όπου η χρήση μεταφορικού μέσου αποτελεί συχνά προϋπόθεση ακόμη και για την πιο απλή εκπαιδευτική επίσκεψη, το νέο πλαίσιο κινδυνεύει να λειτουργήσει όχι ως εγγύηση πραγματοποίησης ασφαλών εκπαιδευτικών δράσεων αλλά ως αντικίνητρο για την ίδια την πραγματοποίησή τους.

Αντίστοιχα σοβαρό ζήτημα δημιουργεί η παρ. 7 του άρθρου 13 της νέας Υπουργικής Απόφασης. Σύμφωνα με αυτήν, όταν η εκπαιδευτική δράση πραγματοποιείται σε οργανωμένους χώρους, οι χώροι πρέπει να λειτουργούν νομίμως και να πληρούν τις απαιτούμενες προδιαγραφές για τη φιλοξενία μαθητών, ενώ η Επιτροπή Οργάνωσης και Υλοποίησης Εκπαιδευτικών Δράσεων σε συνεργασία με τον/την Υπεύθυνο/η της δράσης μεριμνούν για τη λήψη αντιγράφων των απαιτούμενων αδειών. Ταυτόχρονα, όμως, ορίζεται ως αρμόδιος για τον έλεγχο της καταλληλότητας του χώρου υποδοχής ο/η Υπεύθυνος/η της δράσης.

Η συγκεκριμένη πρόβλεψη προκαλεί εύλογα ερωτήματα. Με ποια θεσμική αρμοδιότητα και με ποιες ειδικές τεχνικές γνώσεις μπορεί ένας εκπαιδευτικός να ελέγξει την καταλληλότητα ενός χώρου; Πώς μπορεί να αναλαμβάνει ευθύνη για ζητήματα που ενδέχεται να σχετίζονται με την πυρασφάλεια, τις υγειονομικές προδιαγραφές, την ασφάλεια των εγκαταστάσεων ή γενικότερα τη νομιμότητα λειτουργίας ενός χώρου;

Ο εκπαιδευτικός δεν είναι μηχανικός, ελεγκτής δημόσιας υγείας, πυρασφάλειας ή αδειοδοτική αρχή. Η ευθύνη για τη νόμιμη και ασφαλή λειτουργία ενός οργανωμένου χώρου ανήκει στον φορέα που τον λειτουργεί, ενώ η πιστοποίηση και ο έλεγχος της τήρησης των προβλεπόμενων προδιαγραφών αποτελούν αρμοδιότητα των κατά νόμο αρμόδιων κρατικών και αυτοδιοικητικών υπηρεσιών.

Αυτό ακριβώς επισημαίνει πλέον και ο Σύλλογος Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ιεράπετρας «Μαρία Λιουδάκη», ο οποίος ζητά την άμεση απόσυρση της συγκεκριμένης πρόβλεψης. Όπως επισημαίνει, ο εκπαιδευτικός δεν αποτελεί τεχνικό, ελεγκτικό ή αδειοδοτικό φορέα και δεν μπορεί να καλείται να πιστοποιεί την

καταλληλότητα και την ασφάλεια ενός χώρου ούτε να αναλαμβάνει ευθύνη για τη νομιμότητα λειτουργίας, τις άδειες και τις εγκαταστάσεις του.

Ο Σύλλογος θέτει παράλληλα ένα ευρύτερο και απολύτως εύλογο αίτημα: τη δραστική μείωση της γραφειοκρατίας που επιβαρύνει εκπαιδευτικούς, Προϊσταμένους και Διευθυντές σχολικών μονάδων, ώστε η οργάνωση των εκπαιδευτικών δράσεων να μην αποβαίνει τελικά σε βάρος του ίδιου του παιδαγωγικού και εκπαιδευτικού έργου.

Ανάλογες αντιδράσεις καταγράφονται πλέον ευρύτερα στον εκπαιδευτικό κόσμο. Η Δημοκρατική Συνεργασία Εκπαιδευτικών Π.Ε. περιγράφει χαρακτηριστικά τη διαδικασία μιας σχολικής εκδρομής ως ένα «γραφειοκρατικό σίριαλ», καταγράφοντας μια αλληλουχία από πρακτικά, προσφορές, συμβάσεις, πιστοποιητικά, ποινικά μητρώα, ασφαλιστήρια, δηλώσεις, καταστάσεις μαθητών και αναλυτικά προγράμματα.

Πρόσθετο προβληματισμό προκαλούν οι διαδικασίες που συνδέονται με τον τροχονομικό έλεγχο των λεωφορείων. Για τον σχετικό έλεγχο συγκεντρώνονται και αποστέλλονται στοιχεία όπως η άδεια κυκλοφορίας του οχήματος, η άδεια οδήγησης και το πιστοποιητικό επαγγελματικής ικανότητας του οδηγού, το ασφαλιστήριο συμβόλαιο, το δελτίο τεχνικού ελέγχου και στοιχεία για τον ταχογράφο, ενώ απαιτείται επιτόπιος τροχονομικός έλεγχος.

Και εδώ ανακύπτει ένα πρακτικό ζήτημα που δεν μπορεί να αγνοηθεί: τι συμβαίνει όταν η σχολική μονάδα έχει ολοκληρώσει εγκαίρως όλες τις απαιτούμενες ενέργειες, αλλά η αρμόδια υπηρεσία δεν μπορεί να προσέλθει εγκαίρως για τον έλεγχο του λεωφορείου; Είναι δυνατόν μια προγραμματισμένη εκπαιδευτική δράση να κινδυνεύει να ακυρωθεί εξαιτίας της αντικειμενικής αδυναμίας μιας δημόσιας υπηρεσίας να ανταποκριθεί εγκαίρως;

Κυρία Υπουργέ,

Η ασφάλεια των μαθητών είναι και πρέπει να παραμένει αδιαπραγμάτευτη. Η διαφάνεια στη διαχείριση χρημάτων και στην επιλογή των μεταφορικών μέσων είναι επίσης αυτονόητη.

Άλλο όμως ασφάλεια και διαφάνεια και άλλο γραφειοκρατική υπερφόρτωση και μετακύλιση ευθυνών.

Δεν μπορεί ο εκπαιδευτικός, προκειμένου να πραγματοποιήσει μια εκπαιδευτική επίσκεψη, να καλείται να λειτουργεί ταυτόχρονα ως παιδαγωγός, διοικητικός υπάλληλος, γραμματειακή υποστήριξη, υπεύθυνος διαδικασιών προμηθειών, ελεγκτής δικαιολογητικών και ελεγκτής καταλληλότητας εγκαταστάσεων.

Και κυρίως, δεν πρέπει το νέο θεσμικό πλαίσιο να δημιουργήσει ένα αποτέλεσμα αντίθετο από εκείνο που υποτίθεται ότι επιδιώκει: οι εκπαιδευτικοί, υπό το βάρος της γραφειοκρατίας και τον φόβο δυσανάλογων προσωπικών και υπηρεσιακών ευθυνών, να αποφεύγουν τελικά την πραγματοποίηση εκπαιδευτικών επισκέψεων.

Ένα σχολείο ανοιχτό στην κοινωνία, στον πολιτισμό, στην επιστήμη και στο περιβάλλον δεν μπορεί να οικοδομηθεί με περισσότερα εμπόδια για εκείνους που καλούνται καθημερινά να το υπηρετήσουν.

Δεδομένων όλων των παραπάνω,

Ερωτάσθε κυρία Υπουργέ,

- 1. Προτίθεστε να επανεξετάσετε και να τροποποιήσετε άμεσα το άρθρο 22 της υπ' αριθμ. Φ.12/109328/Δ1 Υπουργικής Απόφασης, ώστε για τις μετακινήσεις μαθητών/τριών χωρίς διανυκτέρευση με μισθωμένο όχημα να προβλέπεται μια απλούστερη και αναλογικότερη διαδικασία, η οποία θα διασφαλίζει πλήρως τη διαφάνεια και την ασφάλεια χωρίς να μετατρέπει τις σχολικές μονάδες σε υπηρεσίες διεκπεραίωσης σύνθετων διαδικασιών ανάθεσης;*
- 2. Προτίθεστε να αποσύρετε άμεσα την πρόβλεψη της παρ. 7 του άρθρου 13, σύμφωνα με την οποία αρμόδιος/α για τον έλεγχο της καταλληλότητας του χώρου υποδοχής καθίσταται ο/η Υπεύθυνος/η της εκπαιδευτικής δράσης, και να αποφανθείτε ότι η ευθύνη για τη νομιμότητα, την καταλληλότητα και την ασφάλεια των οργανωμένων χώρων ανήκει στους φορείς λειτουργίας τους και στους κατά νόμο αρμόδιους ελεγκτικούς και αδειοδοτικούς φορείς;*
- 3. Προτίθεστε να προβλέψετε ειδική ρύθμιση για τα ολιγοθέσια σχολεία και τα νηπιαγωγεία, στα οποία λόγω περιορισμένου αριθμού εκπαιδευτικών δεν είναι αντικειμενικά δυνατή η συγκρότηση της προβλεπόμενης τριμελούς Επιτροπής Οργάνωσης και Υλοποίησης Εκπαιδευτικών Δράσεων;*
- 4. Προτίθεστε να επανεξετάσετε συνολικά το διοικητικό πλαίσιο των εκπαιδευτικών δράσεων εκτός σχολικής μονάδας, με στόχο τη δραστηκή μείωση των απαιτούμενων εγγράφων και δικαιολογητικών και την απαλλαγή των εκπαιδευτικών και των*

Διευθυντών/Προϊσταμένων από τεχνικές, ελεγκτικές, αδειοδοτικές και διοικητικές αρμοδιότητες που δεν ανήκουν στον εκπαιδευτικό τους ρόλο;

5. *Ποια διαδικασία προβλέπεται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, παρά την έγκαιρη εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεων της σχολικής μονάδας, δεν καθίσταται δυνατή η έγκαιρη πραγματοποίηση του προβλεπόμενου τροχονομικού ελέγχου του λεωφορείου; Προτίθεστε να διαμορφώσετε διαδικασία που θα εξασφαλίζει ταυτόχρονα τον απαραίτητο έλεγχο ασφάλειας και την αποφυγή ακύρωσης εκπαιδευτικών δράσεων για λόγους που δεν οφείλονται στη σχολική μονάδα;*

Η Ερωτώσα Βουλευτής

Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη